

”התקווה” שלי *

מטרות

- להכיר את מגוון הרגשות שמעורר המנון ”התקווה” במצבים שונים אצל קבוצות שונות.

אוכלוסיית היעד

גילאי 13 - 18

משך הפעילות

60-90 דקות

עזרים

כרטיסי שאלה,
כרטיס משימה אישית,
נספח: קטעי קריאה,
פתקים צבעוניים כמספר המשתתפים.

* עובד על פי: ”המנון התקווה - מה קורה ליי”, מתוך: סמלים, טקסים ומועדים, מינהל חברה ונוער, 1997.

המשתתפים מתחלקים לקבוצות בנות 4-6 חברים.

- כל קבוצה מקבלת כרטיס שאלה ופתקים צבעוניים כמספר חברי הקבוצה.
- המשתתפים יענו בכתב על השאלה, על גבי הפתקים.
- כל משתתף יציג את תשובתו בפני חבריו לקבוצה. לכל משתתף הרשות לשאול שאלת הבהרה אחת.
- הקבוצה תחליט בעקבות סבב שאלות הבהרה, האם יש מכנה משותף לרגשות שתוארו בקבוצה? ואם כן - מהו.
- את התשובה ירשמו על פתק.

להלן השאלות לכרטיסי השאלה:

- מה אתה מרגיש כאשר אתה שר את "התקווה" ביום הזיכרון לחללי צה"ל?
- מהי תחושתך כששרים את המנון "התקווה" ביום העצמאות?
- מהי הרגשתך כששרים את "התקווה" בטקסי "יום השואה"?
- כיצד, לדעתך, מרגיש משתתף ישראלי בעת שירת "התקווה" בהיותו במשלחת בחו"ל?
- כיצד, לדעתך, מרגיש עולה חדש כששרים את "התקווה"?
- מה, לדעתך, מרגישים בני המיעוטים השונים, החיים במדינת ישראל, כאשר שרים את "התקווה"?
- ראינו תמונות רבות של ספורטאים המזילים דמעה בשעת ניגון "התקווה" בשעת זכייתם - מדוע?

- כל קבוצה מקבלת קטע קריאה (נספח) כמספר חברי הקבוצה וכרטיס משימה אישית לכל אחד מחברי הקבוצה.
- למנחה: מוצעים שני קטעי קריאה, יש לחלק את הקטעים בין הקבוצות.

כרטיס משימה אישית

ענה על השאלות הבאות:

1. מה הרגשת לאחר שקראת את הקטע?
 2. האם חל שינוי בעמדתך לגבי התחושות המלוות אותך בעת שירת "התקווה"? הסבר.
- כל משתתף יציג את תשובותיו בפני חבריו לקבוצה.

שלב ג' / במליאה

- כל קבוצה מדווחת על איזו שאלה דנו בשלב א', מה עלה בקבוצה לפני קטע הקריאה ולאחריו בשלב ב'.
- המשתתפים מוזמנים להתייחס לדברים שנאמרו על ידי חברי הקבוצות האחרות (להביע תמיכה או הסתייגות).
- כל משתתף יספר על רעיון או חוויה שעלו בפעילות, ושהוא בוחר "לקחת עמו".

* "הדגל וההמנון תמיד היו סמלים מובנים מאליהם. לא הייתה נתינת דעת מיוחדת אליהם. שם הם נהפכו לסמלי ייחוד, שמשייכים אותי למדינה, ליהדות. בכל פעם, ששרנו 'התקווה', היה רצון לצעוק את זה, שכל העולם ישמע, בייחוד את שתי השורות האחרונות, 'להיות עם חפשי בארצנו'."

* "בכל מקום שחוינו תחתיות-שואל, שרנו 'התקווה' ושתי השורות האחרונות האלה הצטלצלו חזק כמענה להרבה שאלות. הנה, אנחנו כאן, על אפרם של מיליוני יהודים. לא הייתה להם מדינה ריבונית ולא היו עם חופשי בארצם. אנחנו, מגיא-ההריגה הזו, חוזרים לארצנו כיהודים חופשיים."

/ מתוך: "סמל צעירי הקיבוץ לטרבלינקה", מעריב, 24.4.87

"...באותו טקס במיידנק, קרה לנו משהו, לכולנו. ראינו את ערמות הכובעים והבגדים התלויים. ראינו את המקלחות.

הלכנו לכל האורך של ערימות הנעליים, נעלי ילדים.

התחלנו להרגיש מה זה ששה מיליון.

היה קר מאוד. למרות זאת, כולנו, בלי להידבר הורדנו את המעילים ונשארנו בחולצות כחול-לבן כשכתובת ישראל בולטת. שמנו כיפות על הראש מיוזמתנו. איש לא אמר לנו להביא כיפה. רעדנו מקור ומהתרגשות.

התחלנו לשיר בשקט את שירת 'התקווה'. כשהגענו למלים 'להיות עם חופשי' - פתאום כולם צעקו. הייתה שירה אדירה. הרגשנו חלק מאיזה כלל גדול. היה לי רצון להזדקף מאוד; מול העצמות והאפר, זה נראה הישג עצום, להיות נציג של ישראל, עם כיפה על הראש.

חווייה אדירה. בפעם הראשונה הרגשתי מתוך הלב את שירת ההמנון והרגשתי את המשמעות."

*

"... לקראקוב הגענו בדיוק בשמחת תורה. בעבר זו הייתה קהילה מפוארת ועשירה ביותר. נכנסנו לבית הכנסת של הרמ"א. היו שם איזה עשרה זקנים שקיימו תפילה רגילה, ורצו לסיים. 'מה זה?' אמרנו. 'שמחת תורה בלי הקפות?' פתחנו את ארון הקודש וכל בן הלך עם ספר תורה ביד, כיפה על הראש ושרנו - 'שישו ושמחו בשמחת תורה', 'עם ישראל חי' ועוד שרנו 'הללויה'. כל הזקנים הלכו אחרינו. לפני כן חששנו שאיננו יודעים לעשות הקפות, והנה, התברר שאנחנו יודעים גם יודעים. סיימנו בשירת 'התקווה', הזקנים בכו, ליוו אותנו לאוטובוס, ולא רצו לזוז עד שנסענו."

/ מתוך: דברי תלמידים - משלחת בית ספר מיהוד לפולין, ינואר 1988

